

ULUSAL ATIK YÖNETİMİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI KÜB DEĞERLENDİRMESİ

MART 2026

1. AMAÇ

Ulusal Atık Yönetimi Stratejisi ve Eylem Planı (2025–2035), kaynak verimliliği ve döngüsel ekonomi hedefleri doğrultusunda ikincil ham maddelerin kullanımı ile atık oluşumunun azaltılmasını temel politika alanları olarak ele almaktadır.

2. KÜB'ÜN TEMEL GÖRÜŞÜ

Çimento ve beton kimyasal katkıları, yalnızca fiziksel ve mekanik performans sağlayan ürünler değil; ikincil kaynakların beton sistemlerine güvenli ve performans kaybı olmadan entegre edilmesini mümkün kılan teknolojilerdir. Katkı teknolojileri; daha az su ve doğal ham madde kullanımı, daha fazla geri kazanılmış malzeme kullanımı, daha yüksek malzeme verimliliği ve daha uzun hizmet ömrü yoluyla atık yönetimi hedeflerine doğrudan katkı vermektedir.

3. KİMYASAL KATKILARIN ETKİ ALANLARI

3.1 Geri kazanılmış su

Beton üretiminde geri kazanılmış su kullanımı, su kaynaklarının korunması ve atık su yükünün azaltılması açısından önemlidir ancak geri kazanılmış suyun kimyasal bileşimi, ince madde içeriği ve değişkenliği; işlenebilirlik, priz süresi ve dayanım üzerinde etkilidir. Kimyasal katkıları bu noktada aynı performansın daha düşük miktarda su ile sağlanmasına, değişken su kalitesinin karışım üzerindeki etkilerinin dengelenmesine ve kıvam ile priz kontrolünün korunmasına yardımcı olur.

3.2. Geri kazanılmış agrega

İnşaat ve yıkıntı atıklarının yeniden değerlendirilmesinde geri kazanılmış agrega kullanımı önemli bir uygulama alanıdır ancak bu agregalar; su emme kapasitesi, tane yapısı, ince malzeme içeriği ve safsızlık riski bakımından doğal agregaya göre daha değişken olabilir. Bu durum su ihtiyacı, işlenebilirlik, ayrışma eğilimi, dayanım ve dayanıklılık üzerinde etkilidir. Kimyasal katkıları; artan su ihtiyacını dengelemeye, kıvam kaybını sınırlamaya, ayrışma riskini azaltmaya ve karışımın homojenliğini ve performans sürekliliğini iyileştirmeye katkı sağlar.

3.3 Mineral katkılar

Uçucu kül, yüksek fırın cürufu, doğal puzolan ve benzeri mineral katkılar; doğal kaynak tüketiminin azaltılması, atık/yan ürünlerin değerlendirilmesi ve klinker oranının düşürülmesi bakımından döngüsel ekonomi açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Ancak mineral katkı kullanımının artması bazı durumlarda erken yaş dayanımının düşmesi, priz davranışının değişmesi, su ihtiyacının artması ve reoloji ile işlenebilirlikte farklılıklar oluşması gibi teknik sonuçlar doğurabilmektedir. Kimyasal katkılar bu etkilerin yönetilmesinde ve düşük klinkerli sistemlerin yüksek performansla kullanılmasında etkili rol üstlenmektedir.

4. STRATEJİK YAKLAŞIM

Katkı teknolojilerinin döngüsellik etkisi yalnızca ikincil malzeme kullanımını artırmakla sınırlı değildir. Aşağıdaki başlıklar, stratejinin sahadaki başarısı için önemlidir:

- **Atık önleme:** Üretim ve uygulama kaynaklı kayıpların (iade ürün, yeniden işleme, yıkama suyu yükü vb.) azaltılması.
- **Hizmet ömrü yaklaşımı:** Dayanıklılık artışı ile bakım-onarım ihtiyacının ve uzun vadeli yıkım atıklarının azaltılması.
- **Kalite sürekliliği:** İkincil kaynakların değişkenliğinin performansla yönetilmesi; piyasa kabulü ve güvenin güçlendirilmesi.
- **Sanayi simbiyozu:** Yan ürün ve ikincil malzemelerin ekonomik değere dönüşümünün hızlandırılması.

5. SONUÇ

Ulusal Atık Yönetimi Stratejisi ve Eylem Planı'nın başarısı, yalnızca atıkların toplanması ve bertaraf edilmesiyle değil; atıkların ve ikincil kaynakların üretim süreçlerine güvenli biçimde yeniden kazandırılmasıyla mümkün olacaktır. Bu noktada çimento ve beton kimyasal katkıları; geri kazanılmış suyun, geri kazanılmış agreganın ve mineral katkıların daha etkin kullanılmasını sağlayan, aynı zamanda dayanıklılık ve kaynak verimliliğini artıran stratejik teknolojiler olarak değerlendirilmelidir. KÜB, bu dönüşüme teknik bilgi birikimi ve sektör iş birliği kapasitesiyle katkı sunmaya devam etmektedir.

Akkim

CHRYSO
SAINT-GOBAIN

EGE
KİMYA

SCC

LYKSOR
Innovation & Trust

MAPEI
YAPİSTIRICILAR - MASTIKLER - İNŞAAT KİMYASALLARI

onbironendüstriyel

Polisan
YAPIKİM

Sika®

BUILDING TRUST

YAPICHEM

kub.org.tr

YAPI ÜRÜNLERİ
ÜRETİCİLERİ
FEDERASYONU

TÜRKİYE
İMSAD
İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ
ASSOCIATION OF TURKISH CONSTRUCTION MATERIAL PRODUCERS

EFCA